

Planera för avlopp

Information för dig som planerar att
göra en avloppsanläggning

Avloppsvatten måste renas och tas omhand så att det inte ställer till problem för människors hälsa eller miljön. Du som fastighetsägare ansvarar för att din avloppsanläggning fungerar!

Vi kontrollerar alla avlopp område för område i hela kommunen. Dessutom kan krav ställas på avlopp i samband med exempelvis bygglov, tillbyggnad och ägobyte. Vid ansökan om förhandsbesked ska man ha funderat på hur man tänkt ordna sitt avlopp.

Nytt avlopp kräver tillstånd

För att göra en ny avloppsanläggning eller för att ändra på en befintlig krävs tillstånd eller en skriftlig anmälan till samhällsbyggnadsnämnden. Kontakta alltid oss för att ta reda på vad som gäller. Ansökan om tillstånd eller anmälan ska göras skriftligt i god tid, mer än sex veckor, innan du planerat att starta arbetet.

Se till att få ditt tillstånd eller ett skriftligt godkännande på anmälan innan åtgärder påbörjas. Det är inte tillåtet att påbörja en avloppsanläggning utan skriftligt beslut från samhällsbyggnadsnämnden. Att anlägga eller ändra ett avlopp utan beslut leder till en så kallad miljöstraffavgift.

Reningskrav på avloppsvatten

Beroende på hur känslig naturen är vid utsläppsområdet gäller olika utsläppskrav för ditt avlopp. Kraven delas upp i en normal och en hög skyddsnivå för miljöskydd respektive hälsoskydd.

Generellt gäller hög skyddsnivå för miljöskydd i större delen av kommunens västra delar och hög skyddsnivå för hälsoskydd inom exempelvis vattenskyddsområde.

Utdrag av kraven i olika skyddsnivåer:

Kraven för hög skyddsnivå/miljöskydd

- Anläggningen ska förväntas uppnå minst 90 % minskning av organiska ämnen mätt som BOD⁷
- Anläggningen ska förväntas uppnå minst 90 % minskning av fosfor
- Anläggningen ska förväntas uppnå minst 50 % minskning av kväve

Kraven för normal skyddsnivå/miljöskydd

- Anläggningen ska förväntas uppnå minst 90 % minskning av organiska ämnen mätt som BOD⁷
- Anläggningen ska förväntas uppnå minst 70 % minskning av fosfor

Kraven för hög skyddsnivå/hälsoskydd

- Anläggningen ska minska utsläppen av bakterier och virus till ett absolut minimum, och samtidigt vara så robust som möjligt, det vill säga kräva minimalt med skötsel och tillsyn och innehålla få delar som kan göra att funktionen avtar eller upphör på kort tid.

Kraven för normal skyddsnivå/hälsoskydd

- Anläggningen ska minska utsläppen av bakterier och virus och samtidigt vara robust, det vill säga kräva minimalt med skötsel och tillsyn.

Från avlopp till kretslopp

I Uddevalla sprids innehållet från slutna tankar, efter behandling på åkermark och näringen i avloppsvattnet ingår därmed i ett kretslopp istället för att spolas bort. Att leda toalettvattnet till en slutna tank räknas därför som ett kretsloppsanpassat avlopp.

Det gäller bara för toalettvattnet eftersom det är toalettvattnet som innehåller mest näring. Bad-, disk- och tvätt- vatten måste renas separat.

Eftersom det finns ett enkelt system för att få näringen i kretslopp i kommunen, så ställs krav på källsortering när man ansöker om nytt avlopp.

I första hand ska man välja slutna tank och en extremt snålspolande toalett när man gör ny avloppsanläggning i Uddevalla!

Slutna tank för toalettvattnet

Det finns inga krav på vilken storlek en slutna tank ska ha, men ju större tanken är desto färre tömningar kommer att krävas. Alla slutna tankar bör tömmas minst en gång per år. Avgiften för tömning är högre om tanken är större. Tilloppsledning bör ha en lutning på minst 2 % om det är en urinsorterande toalett som ska anslutas. För en vakuumtoalett behöver ledningarna inte någon lutning utan kan dras uppåt om det behövs.

Extremt snålspolande toaletter

Med slutna tank för toalettvattnet vill du ha en spolmängd som är så liten som möjligt för att få färre tömningar av den slutna tanken. Om du installerar ny vattentoalett så krävs en toalett som spolar mindre än 1 liter per spolning som genomsnitt. Det finns två sorters toaletter som fungerar med så liten spolmängd; vakuumtoaletter och urinsorterande toaletter. Väljer du en urinsorterande toalett kan båda ledningarna anslutas till samma slutna tank.

En toalett med 1-litersspolning kan innebära att det räcker med ett par tömningar per år för ett åretruntboende. Men självklart beror antalet tömningar till sist på hur många gånger man trycker på spolknappen!

Om du redan har vattentoalett och gör om ledningsdraging till slutna tank krävs det inte att du byter ut din toalett, men tänk på att det lönar sig snabbt att byta till mindre spolmängd! En tank med toalett som använder 4 liter per spolning måste tömmas 4 gånger så ofta!

Om du vill se en vakuumtoalett så finns en installerad i Bokenäs bygdegård. Leverantörerna har också utställningar av sina toaletter, kontakta leverantörerna för mer uppgifter.

Exempel på leverantörer av extremt småspolande toaletter:

- Jets, Telefon: 031-52 40 10 (vakuum och dubbelspolande)
- Fann VA teknik, Telefon: 08-761 02 21 (vakuum)
- Wostman, Telefon: 08-715 13 20 (vakuum och dubbelspolande)

Bad-, disk- och tvättvattenrening

Till en kretsloppsanpassad lösning krävs en separat rening för bad-, disk och tvättvatten. En vanlig och tillräcklig lösning för rening av sådant vatten är en tvåkammарbrunn (slamavskiljare) med en volym på en kubikmeter samt en efterföljande markbädd på 15 kvadratmeter alternativt en infiltration om marken är sandig och lämplig för infiltration. Det går också att rena bad-, disk och tvättvatten i olika fabrikstillverkade filter/kompaktfiler, men tänk på att dimensioneringen måste vara tillräcklig.

Att välja avloppsanläggning

1. Kretsloppsanpassat avloppslösning

Du ska alltid redogöra för ett källsorterande alternativ i din ansökan. För dig som vill ha vattentoalett innebär det sluten tank för ditt toalettavlopp. Andra möjliga kretsloppsanpassade lösningar är exempelvis en torrtoalett där fekalier komposteras och används som jordförbättring.

2. Reningsanläggning för avloppsvattnet

Om det inte finns någon möjlighet till källsorterande lösning för din fastighet ska detta motiveras i ansökan om avlopp. Bifoga kostnadsförslag du fått för kretsloppsanpassat avlopp eller annat underlag som visar på vilka kostnader du räknat på.

Det finns alternativa metoder där allt avloppsvatten renas innan det leds vidare. Vanligast är slamavskiljare i kombination med infiltration eller markbädd som kompletteras med fosforrening. Det är reningskraven som gäller där din fastighet ligger som avgör vilken reningsteknik du kan välja (se mer under reningskrav på avloppsvatten).

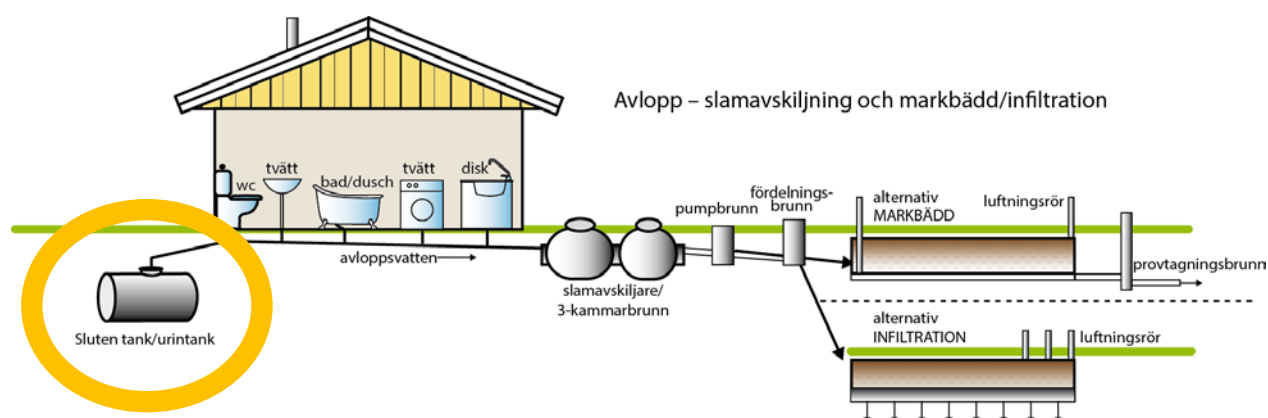

Bild hämtad från Havs- och vattenmyndighetens hemsida om enskilt avlopp, www.havochvatten.se

Exempel på vanliga anläggningar som är tänkbara i respektive skyddsnivå för miljöskydd:	Normal Skyddsnivå för miljöskydd	Hög Skyddsnivå för miljöskydd
Källsorterande lösningar		
Vattentoalett till sluten tank + infiltration/markbädd/kompaktfilter för BDT	Ja	Ja
Urinseparerande vattentoalett + infiltration/markbädd/kompaktfilter för BDT och fekalier	Ja	Nej
Urinseparerande vattentoalett + markbädd och fosforfälla/-fällning för BDT och fekalier	Ja	Ja
Torrtoalett + infiltration/markbädd/kompaktfilter för BDT	Ja	Ja
Rening för allt avloppsvatten (WC och BDT)		
Infiltration	Ja	Nej
Markbädd	Nej	Nej
Markbädd/infiltration + fosforfälla/-fällning	Ja	Nej
Markbädd/infiltration med moduler + fosforfälla/-fällning	Ja*	Ja*
Minireningsverk med efterpolering	Ja*	Ja*

*Minireningsverk & moduler ska vara utvärderade på ett omfattande och opartiskt sätt och leva upp till reningskraven. För information om reningsresultat se exempelvis "Marknadsöversikt" från Kunskapscentrum eller kontakta Uddevalla kommun. Observera att varje avloppsansökan bedöms för sig utifrån exempelvis vad omgivningen tål. Ansökningar som gör avsteg från tabellen bör motiveras noggrant.

Så här ansöker du om en avloppsanläggning

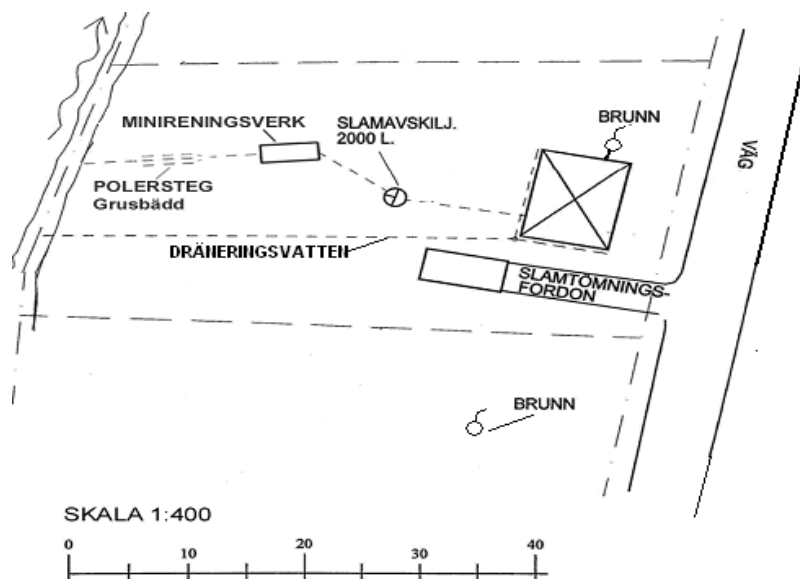
Planering

Fundera själv igenom hur du bäst skulle kunna lösa avloppsfrågan på din fastighet. Några viktiga delar att fundera kring är vilken avloppsanläggning du ska välja, hur du kan få till en kretsloppsanpassad lösning, en bra plats för rening, hur långt det är till dricksvattentäkter i närheten, utsläppspunkten och liknande. Läs på om hur en avloppsanläggning fungerar, *tips på bra information finns i slutet av detta häfte*. Om du själv inte vet hur ett avlopp ska anläggas bör du kontakta en entreprenör eller annan sakkunnig som hjälper till med planläggningen.

Ansökan

Blanketter för ansökan och anmälan finns på vår hemsida. Behöver du en utskriven karta över din fastighet eller ansökningsblanketter, kontakta Uddevalla kommun för ansökningsblanketter och för en utskriven karta om du behöver. En skalenlig ritning av egna och omgivande fastigheter ska bifogas ansökan. På ritningen ska det markeras var anläggningen ska ligga, fastighetsgränser och vägar, byggnader samt alla dricksvattenbrunnar inom cirka 50 meter uppströms och cirka 200 meter nedströms den planerade avloppsanläggningen. Var noggrann, rätt ifylld ansökan kortar ner handläggningstiden!

Figur 1, Exempel på situationsplan

Prata med dina grannar om dina planer, de kan ha uppgifter som påverkar ditt ärende. Om anläggningen till någon del placeras utanför egna tomten måste man ha markägarens medgivande. Vi rekommenderar att avtalet regleras med servitut. Kontakta lantmäteriet för mer information.

Handläggning

När vi fått in din ansökan besöker vi oftast platsen för avloppsanläggningen. Eventuella kompletteringar kan komma att begäras in, som exempelvis geohydrologisk undersökning. Innan beslut fattas ges berörda grannar möjligheten att yttra sig över ansökan. En ansökan tar vanligen omkring tio veckor att handlägga. Vid okomplicerade ärenden kan handläggningstiden kortas.

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden fattar beslut, ger tillstånd (eller avslag) till anläggningen. Läs beslutet noggrant och ge en kopia till entreprenörer och eventuella konsulter så att även de kan ta del av villkoren.

Kontrollplan

När avloppsanläggningen utförs ska den som ansvarar för utförandet fylla i en kontrollplan som redogör för hur anläggningen gjorts och ta foton på utförandet. Kontrollplanen ska lämnas till samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med foton. (Foton endast vid tekniska lösningar.)

Om avloppsanläggningen är en teknisk avancerad lösning åker vi ut på ett slutbesök. Ta kontakt med oss i god tid, minst två dagar i förväg, innan besöket. Fastighetsägaren är efter slutförandet ansvarig för anläggningens funktion och skötsel och att Uddevalla Energi, renhållningen, kontaktas för slamtömning.

Avloppsentreprenörer i Uddevalla

I och runt Uddevalla finns många entreprenörer som anlägger avlopp. Vi listar de entreprenörer som har god kunskap om kraven i Uddevalla och kan hjälpa till med vilken lösning som passar bäst hos er.

Det är inget krav att anlita en entreprenör från listan men den som anlägger avloppet ska vara sakkunnig och kunna hjälpa till med förslag på olika lösningar för din fastighet.

ENTREPRENÖR	ENTREPRENÖRSFIRMA	TELEFON
Adamsson Jonas & Andreas	Adamsson Entreprenad	070-6377978
Andersson Kurt	KA Traktorgrävning	070-3910652
Andersson Magnus	Uddevalla Entreprenad	070-6099077
Busck Stefan	SB Grävtjänst	070-5777022
Carlsson Tomas	Tomas Grävare	070-6372100
Folkesson Mats	Bohus Gräv & Frakt	070-5261928
Gillerstedt Stefan		070-3610101
Gustafsson Mattias	MG Entreprenad	070-5427340
Hermansson Jerry & Kurt	Kurt-Jerrys Åkeri	070-6223643
Karlsson Stefan	LAB Transporter& anl.	073-7870819
Olofsson Tony	Ljungskile Entreprenad	0522-233 13
Pettersson Gerhard	Gerhard Pettersson	070-6313367

Gemensam rening

Fundera över om avloppen i ert område kan lösas gemensamt ihop med dina grannar. Det är ofta fördelaktigt både ekonomiskt och miljömässigt. Flera hushåll kan gå ihop i en samfällighetsförening för att anlägga en gemensamhetsanläggning. Mer information om hur ni går tillväga kan ni få av lantmäteriet.

Det kan också vara en god idé att gemensamt kontakta en entreprenör och välja likadan reningsteknik även om ni gör vars en anläggning.

Västvatten ger kostnadsfri rådgivning för hjälp med att samla till möte, myndighetskontakter och liknande för er som vill göra gemensamma avloppsanläggningar. För mer information om rådgivning för gemensamma anläggningar kontakta Västvatten, *kontaktuppgifter finns på sista sidan.*

Avgift

Samhällsbyggnads handläggning för tillstånd och anmälan för enskild avloppsanläggning är avgiftsbelagd enligt en av kommunfullmäktige fastställd taxa. Aktuella avgifter finns på vår hemsida.

Exempel på avgifter, tillstånd för inrättande 2016:

Sluten tank: 3 712 kr

Avlopp med vattentoalett med
avloppsutsläpp till mark eller vatten: 7 424 kr

Kretsloppsalternativ (sluten tank + separat rening för bad-, disk- och tvättvatten): 6 496 kr

Gemensamt avlopp för 6-25personer (2 -5 hushåll): 8 352 kr

Checklista inför ansökan om avlopp

<p>Läs på om avlopp!</p> <p>Exempel på hemsidor, se höger</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uddevalla.se/ eget avlopp, ☐ avloppsguiden.se/, ☐ havochovatten.se/ enskilt avlopp
<p>Undersök din fastighet</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Vilka reningskrav som gäller för näringsämnen (miljöskydd) och för bakterier (hälsoskydd). Reningskraven för miljöskydd finns i ett eventuellt beslut eller kontakta Uddevalla kommun eller Västsvattens VA-rådgivare för information. ☐ Var det finns vattenbrunnar inom 100-200 meter och om de är grävda eller borrhade (även egen brunn). ☐ Avstånd till berg under platsen för avloppsanläggningen. ☐ Vilka möjligheter till utsläppspunkter det finns. ☐ Känsliga punkter i närheten, såsom badplats nedströms, vattenskyddsområde, betande djur där utloppet är tänkt eller annat liknande. ☐ Vilken jordtyp/genomsläpplighet det är i marken vid platsen för avloppsanläggning (om jag tänkt infiltrationsanläggning). ☐ Vilket djup grundvattnet ligger i normala fall vid plats för avloppsanläggning (kan kontrolleras genom provgrop, läs mer på hemsidan om hur man gör en provgrop). ☐ Vilken bärighet och vilken framkomlighet det finns på vägen, uppställningsplats och vändplats för slamtömningsfordon. Avstånd mellan uppställningsplats och slambrunn/tank som ska tömmas bör inte vara längre än 10 meter.

<p>Kontakta entreprenör och välj teknik</p>	<ul style="list-style-type: none">☐ Entreprenören har tillräckligt med kunskap och erfarenhet.☐ Källsorterande lösning ska alltid undersökas och kostnadsbedömas (sluten tank för toalettvatten alternativt torrtoalett).☐ Lösningen klarar de reningskrav som gäller på platsen.☐ Avloppet ska vara lätt att sköta och inte kräva för mycket insatser från mig som fastighetsägare.☐ En avancerad rening (minireningsverk) kräver hjälp med service i ett avtal, det går att teckna sådant avtal och jag har undersökt kostnaderna.☐ Avloppsanläggningen ska vara dimensionerad för mängden avloppsvatten.
<p>Kontakta Uddevalla kommun/ VA- rådgivaren</p>	<ul style="list-style-type: none">☐ Jag har haft kontakt med Uddevalla kommun/ VA-rådgivaren och fått svar på eventuella frågor.☐ Situationsplan/karta med höjdkurvor finns klar att användas i ansökan.
<p>Fyll i ansökan</p>	<ul style="list-style-type: none">☐ Ansökan är komplett ifylld.☐ Situationsplan/karta med avloppet och eventuellt utlopp skalenligt inritat.☐ Vattentäkter inritade på situationsplan/karta.☐ Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och slambrunn är ifylld.

Ordlista för små avlopp

BDT-vatten	Bad-, disk- och tvättvatten från hushåll, tidigare kallat gråvatten.
Biofilm	Beteckning på det tunna skikt av mikroorganismer som finns i t.ex. mark-bäddar, infiltrations-anläggningar och kompaktfiler där den biologiska reningen äger rum. Även kallat biohud.
BOD	Biokemisk syreförbrukning, parameter som anger vattnets innehåll av syreförbrukande organiskt material.
Extremt snålspolad toalett	Toalett som förbrukar mindre än 1 liter vatten per spolning.
Fosfor	Växtnäringsämne, kemisk beteckning P.
Fördelningsbrunn	Brunn som fördelar avloppsvattnet jämnt över alla spridningsledningar, vilket krävs om fler än en spridningsledning används i exempelvis en markbädd.
Infiltration	Rening av avloppsvattnet genom att det rinner genom naturliga jordlager och diffust sprids via marken till grundvattnet.
Klosettwater	Avloppsvatten från toaletten, det vill säga urin, avföring, toalettpapper och spolwater. Tidigare kallat svartwater.
Kompaktfiler	Prefabricerat filter för biologisk behandling av avloppsvatten. Ibland inneslutna i box eller byggda med tätskikt i botten.
Kretslopp	Återföring av avloppets närsalter till odlad mark.
Kväve	Växtnäringsämne, kemisk beteckning N.
Markbädd	Rening av avloppsvattnet genom filtrering genom sand och jordlager, vattnet samlas sedan upp och leds ytligt ut till ett dike, en å, en sjö eller till havet.
Minireningsverk	Prefabricerad anläggning som bygger på nedskalad teknik från stora reningsverk. Ofta mekanisk, biologisk och kemisk rening, ibland bara biologisk eller bara kemisk rening.

Mulltoalett	Toalettavfallet samlas i en mindre behållare under toaletten, kräver vanligtvis placering i uppvärmt utrymme och elanslutning.
Pe	Personekvivalent. Med en personekvivalent menas den mängd BOD som motsvarar det genomsnittliga dagliga BOD-utsläppet per person. Ett normalt hushåll räknas som 5 pe.
Recipient	Sjö, vattendrag eller havsvik dit avloppsvattnet släpps. Även grundvattnet kan vara recipient.
Slam	Fasta partiklar och fett som avskiljs från avloppsvattnet.
Slamavskiljare	Behållare där fasta partiklar och fett avskiljs från avloppsvattnet.
Sluten tank/ Septiktank	Tank som samlar upp klosettvatten, ansluts helst bara till extremt snålspolande toaletter.
Snålspolad toalett	Toalett som använder en mindre volym vatten för spolning än vanliga toaletter. Vanligen liten spolning (2 l) och stor spolning (4 l). Se även extremt snålspolad toalett.
Stenkista	Mycket enkel infiltrationsanläggning där infiltration sker okontrollerat vilket leder till otillräcklig rening. Får endast användas för dagvatten.
Tilloppsledning	Ledning som sammanför allt avloppsvatten i hushållet.
Trekammarbrunn	Slamavskiljare där vattnet passerar genom tre kammare.
Tvåkammarbrunn	Slamavskiljare där vattnet passerar genom två kammare.
WC-vatten	Se Klosettvatten
Övergödning	För hög tillförsel av näringsämnen (främst fosfor och kväve) till ett vattendrag, vilket leder till problem såsom algbloomning och syrebrist.

Har du frågor om avlopp?

Kontakta gärna oss som arbetar med enskilda avloppsanläggningar!

Västvattens VA-rådgivning
Katarina Bjelke, telefon: 0522- 63 88 07

Uddevalla kommun, telefon: 0522-69 60 00

E-post:
kommunen@uddevalla.se
samhallsbyggnad@uddevalla.se

Mer information
avloppsguiden.se
Allmän information om avlopp,
tekniker och reningseffekter

uddevalla.se/ eget avlopp
Information om avlopp, riktlinjer,
blanketter med mera

havochvatten.se/ enskilt avlopp
Havs- och vattenmyndighetens
hemsida. Information om lagar och
regler, teknik, marknadsöversikt med
mera

Besöksadress:
Varvsvägen 1

Postadress:
Uddevalla kommun
451 81 Uddevalla

Telefon: 0522-69 60 00

www.uddevalla.se